

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

ODDĚLENÍ PRO VĚDU, ZAHRANIČNÍ A VNĚJŠÍ VZTAHY

OCHRANA, TRANSFER A UPLATNĚNÍ VÝSLEDKŮ VAV NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI
reg. č. CZ.1.07/2.3.00/20.0014, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
Oblast podpory 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji

Krizové řízení

Seminář

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní členění krizových stavů

- **Válečný stav**
- **Stav ohrožení státu**
- **Nouzový stav**
- **Stav nebezpečí**

Základní členění krizových stavů

Válečný stav

- Upraveno v Ústavě ČR a Ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR
- Vyhláší Parlament ČR
- Vnější ohrožení nebo plnění mezinárodní smlouvy
- Vyhlášeno pro území celého státu
- Bez upřesnění doby vyhlášení

Základní členění krizových stavů

Stav ohrožení státu

- Upraveno v Ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR
- Vyhláší Parlament ČR na návrh vlády
- Ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti nebo demokratických principů
- Vyhlášeno pro území celého státu nebo určité území
- Bez upřesnění doby vyhlášení

Základní členění krizových stavů

Nouzový stav

- Upraveno v Ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR
- Vyhláší vláda, resp. předseda vlády
- Živelní pohromy, průmyslové havárie, ekonomické ohrožení, terorismus – ohrožení lidských životů nebo majetkových hodnot značné povahy, resp. vnitřního pořádku a bezpečnosti
- Vyhlášeno pro území celého státu nebo určité území
- Nejdéle 30 dnů

Základní členění krizových stavů

Stav nebezpečí

- Upraveno v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Vyhláší hejtman kraje, resp. primátor Hl. m. Prahy
- Živelní pohromy, průmyslové havárie – ohrožení lidských životů nebo majetkových hodnot o nižší intenzitě
- Vyhlášeno pro kraj nebo část kraje
- Nejdéle 30 dnů, poté nutný souhlas vlády

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)

Orgány krizového řízení:

- **Vláda**
- **Ministerstva a jiné správní úřady**
- **Česká národní banka**
- **Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje**
- **Orgány obce s rozšířenou působností**
- **Orgány obce**

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Vláda např.

- ukládá úkoly ostatním orgánům krizového řízení, řídí a kontroluje jejich činnost
- zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací
- stanoví průřezová a odvětvová kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit:

- právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví
- vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku pokud jde o nucené omezení práva vlastníka nebo uživatele z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které jsou ohroženy krizovou situací, přičemž je za toto omezení poskytnuta přiměřená náhrada
- svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit:

- právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací
- právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění
- právo na stávku, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit:

- evakuaci osob a majetku z vymezeného území
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území
- ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit:

- nařídit povinné hlášení přechodné změny pobytu osob
- přijmout opatření k ochraně státních hranic, k pobytu cizinců nebo osob bez státní příslušnosti
- nařídit přemístění osob ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody do jiné věznice nebo vyloučit volný pohyb těchto osob mimo věznici
- nařídit nasazení vojáků v činné službě a jednotek požární ochrany k provádění krizových opatření

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit:

- nařídit vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce

- nařídit přednostní zásobování
 - dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení
 - ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a složek integrovaného záchranného systému
 - prvku kritické infrastruktury

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Ministerstva a jiné správní úřady např.

- zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti
- zřizují pracoviště krizového řízení
- zpracovávají plán, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací
- zřizují krizový štáb jako pracovní orgán k přípravě na krizové situace a k jejich řešení

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Ministerstva a jiné správní úřady např.

- určují opatřením obecné povahy prvky kritické infrastruktury
- kontrolují plány krizové připravenosti subjektů kritické infrastruktury
- vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů odstraňují nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace
- vytvářejí podmínky pro nouzovou komunikaci

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Ministerstvo vnitra je koordinátorem výkonu státní správy v oblasti krizového řízení a např.

- sjednocuje postupy v oblasti krizového řízení
- organizuje instruktáže a školení
- řeší rozpory v oblasti krizového řízení

Další ministerstva vykonávají úkoly krizového řízení v rámci své oborové agendy

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Česká národní banka např.

- zřizuje krizový štáb
- vede přehled možných zdrojů rizik a provádí analýzy ohrožení
- zpracovává krizový plán, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje

– Hejtman např.

- zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací
- řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků
- koordinuje záchranné a likvidační práce
- koordinuje nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva
- koordinuje zajištění ochrany majetku na území, kde byla provedena evakuace

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje

- Hejtman má dále pravomoci v oblasti nařizování výkonu práce, přednostního zásobování atp. obdobně jak zmíněno výše
- Obdobné pravomoci a povinnosti mají pak dále starostové obcí – avšak v logicky užším rozsahu
- Ústředním koordinací konkrétních činností je pověřen **hasičský záchranný sbor kraje** – je pověřen reálným výkonem činností svěřených veřejným orgánům

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Bezpečnostní rada kraje a obce s rozšířenou působností:

- jsou poradními orgány zřizovatele pro přípravu na krizové situace
- na jejich jednáních se projednává a posuzuje stav zabezpečení a stav připravenosti na krizové situace na daném území

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Ústřední krizový štáb:

- je pracovním orgánem vlády pro řešení krizových situací

Dále existují krizové štáby krajů a obcí s rozšířenou působností s logicky užší pravomocí.

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Finanční zabezpečení krizových opatření

- Povinné orgány ve svých rozpočtech na příslušný rok vyčleňují objem finančních prostředků potřebný k zajištění přípravy na krizové situace a vyčleňují účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků + tyto prostředky se považují za závazný ukazatel státního rozpočtu na příslušný rok

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Finanční zabezpečení krizových opatření

– Viz také judikát **25 Cdo 1649/2007**

Za škodu vzniklou v příčinné souvislosti s krizovým opatřením odpovídá stát, nikoli orgán krizového řízení. Ve sporu o náhradu této škody vystupuje za stát v občanském soudním řízení ministerstvo vnitra.

Zákonná úprava krizového řízení - pokračování

Vztah ke správnímu řádu

- Kromě výjimky (zejména přestupkové řízení) se na rozhodování a ukládání povinností podle krizového zákona v době krizového stavu **správní řád nevztahuje!**

Související předpisy ke krizovému řízení

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

- Stát zajišťuje ochranu zdraví a životů občanů a ochranu majetku

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

- „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu“

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy

- Stanovuje rozsah působnosti těchto orgánů a vymezuje je

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Související předpisy ke krizovému řízení

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky

atd.

Zdroje

- PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost a krizové řízení*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2006, 255 s. ISBN 8086477355.

Děkuji za pozornost

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.3.00/20.0014

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

